DEPOT-LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

NGÀY THỨ NĂM 25 SEPTEMBRE 1924

Tous les faits et actualités sur le mouvement littéraire européen et américain

Rédacteur en chef : NGUYỄN VĂN VINH

Rédacteur principal : PHẠM HUY LỤC

Secrétaire-rédacteur : NGUYỄN VĂN HÁN

Directeur-Gérant : NGUYỄN KIM ANH

62, 63, Rue du Coton, Hanoi

TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI

TELEPHONE N° 139

ANNONCES

Prix des insertions et conditions spéciales pour les annonces au numéro, par quinzaine ou par mois

Pour toute insertion... Op. 25 la ligne

Pour contrat annuel...

Pour remerciements et avis mortuaires... 2$ la ligne

Réclame dans le 1er page... 2$ la ligne

Annonces judiciaires et légales 1$ 50 la ligne

Ouverture à terme pour les contrats importants

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2706

Cái độc khoa-cử ở nước mình !

Ai ngờ thi hương thi hội đã bỏ, cái tên ông cống ông nghè đã thành là những cái danh-từ cổ-vật, mà cái độc khoa-cử vẫn còn man diên bàn-kết ở trong nước mình; độc đến nỗi làm cho từ tầng mất cả chí khí của người ta, mê-muội mất cả trí khôn của người ta, khiến cho người ta nhẫn tâm hại tinh, bỏ được cả cha mẹ, quên được cả thân-gia, không đoái tiếc đến cái công-danh sự-nghiệp của một đời người, thậm đến tính-mệnh cũng hi sinh để tuẫn tiết cho cái thần khoa cử; như chuyện một cậu học-sinh chỉ vì thi vào học trường Sư-phạm không trúng tuyển mà đến liều mình ở trên đường xe-lửa, đem cái thân ngang-tàng bảy thước dương độ niên phú lực cường, đáng lập thân tu chí, làm được có ích cho nhà, cho nước, cho xã-hội, cái con đường trước mặt còn xa lớn biết bao nhiêu, để cho con ma khoa-cử nó quyến dỗ, nó ám ảnh, nó xô vào bẫy, dữ vào trong cho đến nát thịt tan xương cũng không biết hối, độc thay!

Cái độc khoa-cử tự nước Tàu mà truyền sang đến nước mình, mũ hoa bốt bạc, bia đá bảng vàng, khéo bày ra những bả độ bùa mê cho người ta say lòng hoảng mất. Người mắc phải độc rồi thì như ngây như dại, không còn biết trong đời có cái công-danh sự nghiệp gì là chân-chính, là to-tát hơn nữa, mà suốt đời trọn kiếp chỉ vùi dầu gục mặt vào có một cái mục đích học để thi, thi để đỗ, đỗ để nên ông nọ ông kia; đỗ được là xong cả cái công-danh sự-nghiệp của một đời người, thôi cứ việc mà ăn, mà chơi, mà vống lọng nghênh ngang, đai cân xúng-xính, mà hẫn non vợ đẹp, mĩ-trạch lương-điền, dẫu túi cơm giá áo cũng chẳng là hèn, dẫu dạ thú lòng lang cũng chẳng là xấu, không cần gì văn có kinh-luân, võ có thao-lược, không cần gì trạch dân trí chúa, tế thế an bang, ăn gian nói dối cũng không ai dám chê, giết dân lấy tiền cũng không ai dám bẻ, muốn ngu, muốn dẫn, muốn tham, muốn ác thế nào cũng được, cũng vẫn không mất quyền cao chức trọng, vẫn cao mũ dài áo, vẫn ấm tử phong thê; xưa không đỗ được thì ao-ước, thì thèm-thuồng, cũng không bao giờ không mơ tưởng tới cái tiếng dạ ở cửa trường, không bao giờ không tấp-tểnh chực cái miếng cỡ biển vinh qui, quan bảo bái mạng, đêm mong ngày đợi, chỉ lăm le một mai bén bảng, rồi cũng ăn trắng mặc trơn, lên xe xuống ngựa, cũng kẻ hầu người hạ, kẻ dạ người vâng, cũng bánh chọe với xóm làng, đục khoét của dân gia, làm nên giàu có sang trọng như người, chứ ngoài ra không còn cái tư-tưởng gì, cái hi-vọng gì khác nữa, không còn lo tiến đức tu-nghiệp, kiến công lập danh gì khác nữa, cho đến cùng, đến khổ, đến đầu bạc răng long, công danh hai chữ lờ-đờ, ấm còn chờ vợ mà nhờ miếng cơm, mà cái mê mộng cao-khoa hiển-hoạn đã chịu tỉnh cho đâu, đã chịu xoay nghề đổi nghiệp mà đi cày đi cuốc, làm thợ làm thuyền, buôn ngược bán xuôi, lên rừng xuống biển để tìm phương sinh kế đỡ cha đỡ mẹ, nuôi vợ nuôi con đâu, đã chịu cam tâm từ tuyệt với cái vinh quí hão-huyền chưa biết bao giờ được mà vẫn ngồi chờ có lúc được đâu; người đỗ như thế, người không đỗ như thế, thành ra hơn một ngàn năm nay bao nhiêu những người thông-minh tuấn tú trong nước mình đều vì mắc phải cái độc-khoa-cử mà không mấy ai có được cái thụ-lập phi-thường; tuy trong đó cũng có này ra được một số ít người danh-thần lương-tướng, chí-sĩ cao-nhân, không vì cái học-phong xấu, cái sĩ-tập tồi ấy mà lùy ba trục lưu cùng dung chúng, dẫn nỗi truy lạc mất cái chí-thú cao-thượng, đốn tỏa mất cái sự-nghiệp chân-chính của mình; nhưng trong một nước mà cái học-phong chỉ lấy đỗ-đạt làm chuộng, cái sĩ-tập chỉ lấy phú qui làm hơn thì còn mong sao có được lắm người chí cả tài cao, ra ngoài cái khuyên sáo thường tình mà tự phấn bạt lên cái bậc thánh hiền hào kiệt; nhân-tài kém cỏi, sĩ-khí yếu hèn, cái nguyên-nhân thật từ cái độc khoa-cử làm hại cả.

Nay đến cái thời-kỳ bỏ học cũ, theo học mới. Song, học cũ mới thật, mà cái óc người mình nhiễm độc khoa cử nào có thấy mới được chút nào. Cái mê-mộng của người đi học trong nước mình trước kia là cờ biển quan bao mà bây giờ cũng lại là ông tham ông đốc. Cha mẹ cho con đi học, mong cho con lấy cái gì? Quanh đi quẩn lại cũng chỉ có một cái hi vọng thiết hơn nhất là mong cho con lấy được bằng nọ bằng kia, làm được chức này chức khác, ăn lương cao, có bổng tốt, vẻ-vang được với phố xá xóm làng. Đến bà kén chồng kén vào hạng người nào? đạo đức không chuộng, tài-năng không cần, kể gì là anh-hùng, kể gì là tài-tử, miễn cho có được cái tên gọi bà tham, bà đốc, có được cái lương tháng trăm bạc trở lên, để ăn xài may mặc, sĩ diện với chị em, thế là lẫn vào, là ngấp-nghé; cái hiếu-thượng của xã hội chỉ nhất vị lấy đỗ-đạt làm chuộng, lấy phú-qui làm hơn, nên người đi học cũng không sao khỏi cuốn vào trong cái phong-trào hiếu-thượng ấy, gọi là đi học là tất làm thế nào phải cho có thi có đỗ, đỗ để mà vinh thân phi gia, chứ nếu không đỗ thì tức là con người bỏ đi, thường như trong đời không còn có nghề gì, nghiệp gì, công gì, đức gì là có thể có danh-giá được với đời, có thể quang hiển được ông cha, ấm tí được vợ con, có thể sống ở làng sang ở nước được nữa. Một trăm người học mới có một hai người đỗ, mà một trăm người không đỗ tức là một trăm người bỏ đi, không khỏi sinh tự sát như cậu học-sinh này, thì cũng tự bạo tự khí, làm một hạng người dở dang dang dở, ăn hại cơm trời, uống hại nước sông như hàng trăm hàng nghìn cậu học-sinh khác. Một nước có cái phần tinh-hoa nhất là bọn học-sinh thiếu-niên mà đến thành ra người bỏ mất nhiều như thế. Nguy không?

Ôi! con người mà đã có cái gan cắm tử như cậu học-sinh này không phải là một người xấu; nếu biết khéo dùng cái khí khái cương-cường, cái can đảm bạo tợn ấy mà gắng sức về đường tu tiến, quyết chí về sự công-danh, dẫu còn xanh, tuổi còn trẻ, dù chẳng thi chẳng đỗ nữa, mà trong thế-giới trăm nghề nghìn nghiệp, có hẹp gì không tìm ra được một lối kiến công lập nghiệp để đặt mình vào một cái địa-vị cao sang. Người Âu Mỹ hiếm chi những nhà học-vấn, nhà mỹ-thuật, nhà kỹ nghệ, nhà thực-nghiệp, nhà phát-minh, cũng thân thành danh lập, cũng có ích cho nhà, cho nước, cho xã-hội, há phải người nào cũng xuất thân ở nơi trường-ốc, cũng đều phải có cái văn-bằng tốt-nghiệp ở trường này trường nọ đấy hay sao? Chỉ vì người mình trúng phải cái độc khoa-cử quá thâm, ngoài sự đỗ không còn biết có cái gì đáng quí, nghĩ có việc gì nên làm mà thành ra có kẻ điên cuồng rồ-dại đến thế. Cái độc ấy mà không trừ đi được thì học-phong mình không thế nào tốt được, sĩ-tập mình không thế nào hay được, người mình còn dủ là tại hại, chẳng những cái thảm-kịch một cậu học-sinh này mà thôi.

T.

Âu-châu điện-tin

HAVAS

Paris, ngày 24 Septembre 1924

Nước Đức với hội Vạn-quốc

Chánh-phủ Pháp có nhắc lại rằng nước Đức có muốn xin vào hội Vạn-quốc cũng phải theo lệ thường, chứ chẳng được điều gì đặc-cách cả.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 24 Septembre 1924

Tại hội-đồng các quan thượng-thư

Buổi chiều hôm qua, hội-đồng các quan thượng-thư ưng chuẩn bằng thăng thưởng bắc-đẩu bội-tinh của các ông xã-trưởng nước Pháp. Hội-đồng định tăng lương-bổng các quan chức nhưng giảm bớt số quan-chức đi. Hội-đồng định đặt một sở coi về việc nhận sản-vật của nước Đức nộp vào bồi-khoản.

Các hội-đồng hàng quận với quan Herriot

Các hội-đồng hàng quận khai nghị trong năm lễ này, phần nhiều tỏ lòng ưng thuận cái ý kiến của quan Herriot.

Thời-tiết ở Pháp

Trong miền Avignon có cơn dông dữ-dội. Đương hồi xa bị lôn-hại, xe hỏa không đi được.

Tại hội Vạn quốc

Tiền-ban pháp-luật xét các khoản nói về việc cưỡng bách trọng-tài. Trong bản án-văn của ông Loucheur soạn mà hội-đồng đã ưng-chuẩn, có nói rõ rằng tuỗ nào là một nước vô-cớ công-kích một nước khác. Tiền-ban bất đắc-dĩ về các khoản. Tiền-ban ưng khoản thứ sáu, nói rằng các nước cam-đoan không làm cho nước khác lo rằng bị mình vô cớ công-kích.

Khoản thứ bảy nói về các phương sách phòng-bị, và về các việc tra xét. Theo lời ông đại-diều nước Ý bàn, khoản ấy có sửa-đổi đi ít nhiều, rồi tiền ban ưng chuẩn nốt khoản ấy.

Tiền ban lại ưng chuẩn khoản thứ chín nói về việc ấn định các nơi không được đóng quân tỉnh.

Bệnh tình quan Maurice Sarraut

Trong hai ngày vừa đây bệnh tình quan Maurice Sarraut nặng. Sáng hôm nay đã hơi bớt.

Nước Đức với hội Vạn-quốc

Tòa nội-các nước Đức họp ngày hôm qua đồng-thanh quyết-định rằng nước Đức cứ cố sức cho được vào chân hội Vạn-quốc. Tòa nội-các có nói: Điều kiện thứ nhất là phải cho nước Đức một chân hội viên trong hội-đồng quản-trị của hội Vạn-quốc thì nước Đức mới vào hội. Ngoài ra, nước Đức còn xin lãnh trợ mấy khoản như việc bảo hộ các tiền đào, cái vấn-đề triệu sông Sarre và việc kiểm-duyệt quân bị ở nước Đức, nhưng chưa ấy sau này nước Đức sẽ xin bàn bạc mọi lẽ.

M. Nansen có hỏi ý quan Briand về việc nước Đức xin vào hội Vạn-quốc, thì quan Briand có nói việc ấy rất quan-trọng, tòa nội các ở Paris mới có thể trả lời được. Sau ông có nói trước đây quan Herriot có nói: «Nước Đức muốn vào hội Vạn-quốc cũng phải theo lệ thường như các nước khác, chứ không có điều lệ gì đặc biệt cả.» Lời quan Herriot nói thế rất phải, tưởng nay không có lẽ gì đổi ý nữa.

Cavite, ngày 24 Septembre 1924

Người Nga vơ-oanh-pô Xô-viết tại Londres, 20. B.o Daily Mail có tiếp được điện-tin ở Berlin đến nói rằng quận-tước Cyril có ký một tờ tuyên cáo tự xưng là hoàng-đế cả các địa hạt Nga-la-te. Quận tước có nói sẽ hết sức lo toan cho nước Nga ra ngoài vòng áp-chế của chánh-phủ Cộng-sản.

Nghề vô-tuyến ở Phi-luật-tân *Tin Manille.* Người làm việc ở đồn vô-tuyến Losbanos đã chế được cái may nhận điện mới, và đương thí nghiệm may ấy. Dùng may ấy nhận được điện-tin ở tận Honolulu gửi tới. Ấng đến. Nếu may ấy thí-nghiệm được việc, thì điện tin ở Hoa-kỳ gởi đến sẽ nhanh hơn được từ 6 đến 8 giờ.

MỘT CÁI MÁY TRỪ MUỖI

Trong mùa hè mới rồi, tại nước Đức có mấy miền muỗi nhiều quá. Chánh-phủ bèn đặt một hội-đồng để tìm cách trừ muỗi, nhưng sau thành ra một người thợ rèn ở Belgrade, tìm được một phép trừ muỗi rất diệu. Người thợ rèn ấy khuyên hội-đồng chế một thứ máy có hai cửa một cửa cho ánh sáng đèn lọt, một cửa thì hút khí giời vào. Đem may đặt ở những nơ bờ sông bờ ao là những chỗ lắm muỗi, mở cửa đèn lồ cho ánh sáng chiếu ra thì muỗi thấy ánh sáng bay đến vô số, bấy giờ mở cửa kia cho nó hút vào thật mạnh, thì bao nhiêu muỗi muỗi bị hút hết thảy. Người thợ rèn ấy cũng chỉ vì ngẫm-nghĩa cái lò rèn của mình, mà nghĩ ra cái máy tài-tình ấy vậy.

Tin Trung-hoa

Tôn-dật-Tiên bị đuổi

Báo Avenir du Tonkin có đăng tin rằng: Tôn-dật-Tiên đã bỏ tỉnh thành Quảng-đông mà đi ngày 3 mới rồi.

Nhân dân Quảng-đông dọa nếu trước ngày 17 không đi, thì họ sẽ giết chết.

Trước khi bỏ thành Quảng-đông mà đi, Tôn có tuyên-bố những lời rất xuẩn. Mọi việc hẫn đổ lỗi là vì các quan chức và binh-sĩ vô lương tâm, vô ý thức mà gây nên cả.

Việc chiến-tranh ở miền Bắc

Trong vô-tuyến Cavite, ngày 24 septembre có các tin sau nầy:

Thiên-tân, ngày 21. — Sự đoàn tỉnh-binh thứ ba của Ngô-bội-Phu đi qua Thiên-tân ngày hôm nay, việc ấy đúng với lời đoán rằng nay mai Ngô sẽ chủ trương mặt trận Sơn-hải quan để khai thế công với quân của đảng Phụng-thiên. Đường hỏa-xa từ Thiên-tân đến Sơn-hải-quan đi lại đông quá. Người ngoại quốc đi từ Pe taiho (?) đến Thiên-tân, mất đến 47 giờ. Phải đi xe chật đầy những đồ hành-lý, không có cái ăn, không có nước uống. Hiện đã cho một chiếc tàu thủy đi để chở nốt hành-khách ngoại-quốc.

Hôm chủ-nhật phi cơ ném trái phá xuống Ching WanTao (?). Chưa rõ tổn hại nhiều ít thế nào. Quân Chiết-giang rất về Thượng hải. Đó là một cái mưu để đánh lừa quân Giang-tô.

Thượng-hải, ngày 22. Ngày hôm nay Lu-vĩnh-Tường có nói cuộc chiến-tranh kết liễu nay mai, một là hắn tấn đến Nam kinh, hai là hắn bị thất bại hẳn. Lu có nói: Ta rất tin cậy ở lòng trung thành của quân lính ta tòng ở miền tây Thượng-hải, tuy rằng họ phải chống với quân lính đông gấp năm mà lòng, ta cũng chắc là họ hết sức giữ vững các trận-địa.

Ngày hôm nay có thấy bắn đại-bác. Tại các tô-giới vẫn yên. Có tin rằng quân Giang-tô lại khai thế công ở Thượng-hải.

LẤY MẮT SÚC-VẬT MÀ CHẮP VÀO MẮT NGƯỜI

Một tờ báo Hoa-kỳ có nói: Bác-sĩ Théodore Koncoyl ở Cao-đẳng học-đường Caicago báo tin rằng ông ta đã nghiệm bấy năm giới về việc lấy mắt súc-vật chắp vào mắt người, thì nay ông đã chắp được mắt, mà người mất mắt lại trông được. Xưa nay, các nhà báo-học đã làm nhà chắp mắt được, nhưng chưa ai chắp mắt mà làm cho người mất mắt lại trông thấy được. Không khéo tin nay lại là một tin đồn nhảm đấy thôi.

HÀI ĐÀM

Lại một bức thư tình

Mới đây một vị-nhân vì một bức thư tình bị vợ kỳ-niệm cho một cái tai tai. Nay bác Nghiện lại viết thư cho gái.

Nguyên tình-nhân đưa thư trách Nghiện hờ-hững với lòng, Nghiện đáp:

« Đôi ta kẻ bắc người nam,
Mình ơi,
Cũng vì con Khỉ nó làm lỗi tôi.
Anh đây chẳng phải đồ tồi,
Quên em hay nhớ có giời chứng [minh.

Người yêu người quí của mình.
Nghiện »

Viết xong nằm ngẫm gà ngà vị thế nào để vợ đọc được thư. Xem mới đến « con Khỉ » thì điều tiết lèo.... đem nước tới vào bàn đèn.

Sơn-phong

CẤM LÁI TÀU BẰNG VÔ TUYẾN-ĐIỆN

Các báo nước Ý có thuật chuyện một nhà kỹ-sư nước Ý tên là M. Ermanno Fiamma mới phát minh được một thứ máy dùng vô tuyến-điện đứng xa mà cầm máy tàu được. Mới đây máy ấy đã đem thí nghiệm cho một hội-đồng xét. Bắn ấy máy đứng hội-viên trong hội-đồng đứng trên một cái tàu phóng-ngư-lôi còn thì đứng trên một cái ca-nốt mười hai tấn. Trên tàu phóng ngư lôi có đặt một cái máy phát điện, và trên tàu ca-nốt thì có một cái máy thu điện. Tàu ca-nốt đi cách tàu phóng ngư lôi từ 1000 đến 1500 thước, mà đứng trên tàu phóng ngư lôi có thể cầm máy tàu ca-nốt cho đi lại tùy ý được. Nghe đâu thứ máy của nhà kỹ sư nước Ý mới chế ra đây lại tiện-lợi hơn các thứ máy mà người Pháp và người Hoa-kỳ chế ra trước đây.

VĂN UYÊN

Mình bị lụt gặp bạn cũng bị lụt

Hà-bá thù gì bác với tôi,
Nước dâng trắng xóa lúa đồng trôi
Tôi toan xuống bắc nâu gánh bữa,
Bác lại lên tôi đậu một hồi.
Trông mặt cá cười cua cả chạy,
Quay lưng muốn khóc tép tôm hơi.
Đành thuyền ơ ở ăng liên tiếp,
Gọi cửa vào vay ít của trời.

Canh ba

Canh ba ngã cả, thức mình ta,
Cảm cảnh non đông thế mà!
Vướng vít tơ tâm tơ nỗi gỗ,
Bóng bong rốt rít khó xong a?

* *

Canh ba le lói ngọn đèn xanh,
Quẩn quít vì đâu một mối tình.
Một gánh hiếu trung sao nặng nhỉ?
Nam nhi đều thế có riêng mình?

Hoàng-Quang.

MỘT HÀNG RƯỢU TRÊN MẶT BỂ

Từ ngày Hoa-kỳ cấm rượu đã ra công trừ rượu lậu, nhưng cũng không sao trừ hết được.

Mới đây có một chiếc tàu kéo cờ nước Anh đến bỏ neo ở trước cửa vũng New-York cách bờ bể độ mười sau dặm để bán rượu cho thiên-hạ ai muốn uống thì đi tàu ra đó mà uống, vì trong cái luật cấm rượu của Hoa-kỳ, chỉ thi nhau trong một cái phạm vi bao bọc bờ bể Hoa-kỳ trong 15 nải-lý trở lại, mà thôi. Tờ khi tàu bán rượu đến bỏ neo ở đó, tàu bè đi đường lấy chẳng mấy cái là chẳng mắn xẻ cho khách lên thưởng rượu. Lại có nhiều người đặt tàu riêng cho thuê đi ra chơi ở đấy nữa. Rượu trên tàu bán thật đắt. Một cốc sâm banh bán tới 300 quan, mà thiên hạ nông cũng không lắm. Nhưng nghe đâu các quan ở New-York thấy thế có dọa sẽ hạ lệnh cấm người Hoa-kỳ không ai được bán hóa vật gì cho tàu ấy và sẽ hạn chế không phát giấy phép xuất cảng cho những tàu đi đến chỗ tàu ấy đỗ nữa.

Về trong một bản giao ước của nước Anh ký với Hoa-kỳ mới đây thì bao nhiêu tàu có rượu đi qua những nơi mà từ bờ bể Hoa-kỳ đi tàu trong một giờ tới nơi, thì các quan Hoa-kỳ được phép tịch-biên tất cả. Đi tàu một giờ tới nơi, cậu ấy lòng lẻo lắm nhỉ. Nếu nay Hoa-kỳ đóng một chiếc tàu chạy nhanh, một giờ đi được hơn 15 hải-lý, là có phép bắt được tàu bán rượu ấy. Mà tàu chạy nhanh thì Hoa-kỳ thiệt gì. Vì vậy nghe đâu tàu bán rượu ấy đã rục rịch lại ra xa thêm ít nữa, nhưng xa hơn gần ba dặm cũng chẳng sợ ế hàng nào

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Mỗi ngày một hơn

Câu đó hình như cái phương châm của sở quản-lý Đông-dương đại thương-cục (Grands Magasins Réunis) Hà-nội đối với quý-khách vậy. Thực thế, quý-hiệu có nhờ bản-quán báo tin để quý-khách biết rằng, ngày 1er Octobre này quý-hiệu sẽ mở :

1° Một phòng đóng giầy tổ-chức lại khác trước, giao cho một người cai giầy có tiếng chủ-trương, và có một bọn thợ chuyên-môn giúp việc. Giầy đóng thực nhã, theo kiểu tối tân, gia thực đẹp thực bền. Từ ngày hôm nay, ai đặt giầy cũng được. Giá rẻ, giầy đóng đúng mẫu, thập phần hoàn-toàn.

2° Một phòng chụp ảnh. Giao cho một người chuyên-môn có tài chủ-trương. Các nhà chơi ảnh có thể mua các hòm ảnh và các đồ dùng : Kính ảnh, giấy ảnh và các thứ thuốc. Những người mới tập ảnh đến đấy có một người nhà nghề sành sỏi, và từng trải mách bảo cho mọi việc.

3° Và (việc này thật một tin lạ cho các quý-bà), một phòng gọt sửa móng tay, hiện đương sửa soạn ở tầng dưới. Các quý-bà (cả các quý-ông) đến đó, sẽ có một cô thợ rất nhã, mà lại giỏi nghề tiếp đãi.

Vậy ngày 1er Octobre xin quý-khách đến Đông-dương đại thương-cục (G. M. R.)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	29 độ
13 giờ	31 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ sáu 26 Septembre 1924
S. Justine

Âm-lịch

28 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Mậu-thân.
Hành Thổ. Sao Quỉ, Trực Bế
Kị : Thụ-điền, An-táng.
HOÀNG : Tỉ-tiu, Mộc-dục, Thiên-tài, Thiên-xá

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 40
— nhì	—	10 65
— ba	—	10 20
Thóc	—	6 35
Bắp nếp	—	6 40

Giá bạc. Kể từ ngày 25 Septembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước đổi là 10 f. 10.

Bọn giết ông Counillon ở hàng Cá lại xin phá án lần nữa. — Bọn hung-thủ phạm tội giết ông Counillon ở hàng Cá, chẳng đợi bắt cái hạn ba ngày tròn, đã xin phá cái án đại hình xử chúng phiên 23 vừa rồi.

Như vậy bốn tên xử tử là Ng-văn-Tuất, Ng-văn-Sit, Ng-văn-Hoan, Vũ-văn-Viên tức Thanh lại còn được sống it ra cũng sáu tháng nữa.

Một người thợ may cắm súng bắn tình-nhân xong rồi lại tự sát. — Độc-giả chớ thấy đầu bài như vậy mà đã vội tưởng rằng lại chuyện người thợ may nào ở đây đâu. Cái bi-kịch này là bi-kịch xảy ra tại miền Seine-et-Oise bên Pháp. Hãy xin đọc mấy dòng của báo *Matin* vừa sang kỳ tàu mới, rồi như sau này :

« Một tấm bi-kịch vừa xảy ra sáng hôm qua tại Poissy (Seine-et-Oise). Số là cô Jeanne Couvreux, 22 tuổi, nhà ở phố Perrette, có một người thợ may Việt-nam ở Paris còn trẻ tuổi tên là Trần-Lập đến hỏi làm vợ thì cô ta không thuận.

Anh chàng này giận quá, rát súng lục ở túi bắn người con gái chết lăn ra, rồi lại quay dầu súng chĩa vào mình mà bắn một phát vào sọ.

Người thợ may đã phải chiêng ngay vào nhà-thương Saint-Germain, xem ra không có hi-vọng gì là cứu được ngay nữa. »

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Hiệu « Tuân-thành » đóng giầy và làm mũ ở phố hàng Hòm Hanoi, chủ nhân là M. Ng-tiến-Hàm có gửi bản báo để quyên giúp các dân bị lụt ở Bắc-kỳ ta một số tiền là 3 $ 00

Những số tiền bản báo đã nhận được trước . . . 338 . 15

Tổng cộng. 341 $ 15

MUỐN BÁN NHÀ VÀ ĐẤT

Nhà số 136 et 138 đường Sinh-từ và 4 lots đất đương Gia-long (góc hàng Kèn).

Hỏi tại 81, rue Paul-Bert. 4004

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay tòa án Đại-hình xử việc sau này :

Vào khoản tháng tư năm 1924 Đỗ-thị-Tâm mua rượu ở ty rượu Phúc-thọ (Bắc-ninh) đưa trả hai cái giấy bạc 1 đồng. Người ký rượu xem thấy một cái giấy giả. Hỏi thì thị ấy nói là giấy bạc của tên Ng-chu-Sông (quán làng Giao-tất, huyện Gia-lâm) đưa cho thị ấy hôm 21 tháng tư. Và ngay lúc bấy giờ, trước mặt người ký rượu tên Song cũng nhận là cái giấy của hắn đưa cho thị Tâm.

Ngày 22 tháng tư tên Song thú ở sở Cẩm rằng giấy ấy là của tên Bảy đưa cho hắn và khai rằng tên Bảy vẫn cùng với một tên Sáng là Khách làm giấy bạc giả.

Lúc hỏi lại lần cuối cùng tên ấy lại khai thêm rằng biết cái giấy là giấy giả, song hắn cũng tiêu.

Tên Bảy và tên Sáng, tầm nã mãi cũng chưa bắt được.

Tên phạm trước chưa can án bao giờ.

Tòa xét xong kết án phạt tên Ng.-chu Song 6 tháng tù và 1 000 quan.

Một người chúng chưa hỏi đã chết. — Trong những người làm chứng về việc lũ tên Thít-Pha là người Lào giết một người Xiêm tên là Nai-Sang tại Vientiane (Ai-lao) có một người chết. Người chết ấy tuổi đã ngoài 60. Có lẽ vì già yếu đi đường xa khó nhọc và lại lạ phong thổ không chịu được nên sinh bệnh chết. Có mấy người chứng kiến các cũng kêu là bắt-phục thủy-thổ nên ốm.

Nhà Bưu-điện. — Nhà Bưu-điện thử hạng ở La-gi (Trung-kỳ) nay có nghị-định cải làm nhà Bưu-điện chính hạng kể từ ngày 16 octobre 1924.

Phòng quản-lý Đông-dương đại thương-cục (Grands Magasins Réunis) có nhờ bản-quán báo tin để quý-khách biết rằng, vì việc hôn sỏ, nên ngày chủ-nhật 28 Septembre quý-hiệu đặc biệt đóng cửa cả ngày. Ngày thứ hai 29 và các ngày chủ nhật sau lại mở cửa như thường.

Giới thiệu sách mới. — Nhà in Thụy-ký mới ấn-hành quyển truyện Hoa-tiên cũng là một thiên kiệt-tác trong nền văn chương cổ của nước nhà. Việc bản quán xin vui lòng giới-thiệu cùng các độc-giả. Sách dày 72 trang. Giá bán 0 $ 40.

Cô đỡ Cao-mên. — Nghị-định quan Toàn-quyền ngày 17 septembre vừa lập tại Pnom-penh một trường thực-hành dạy cô đỡ. Trường ấy ở dưới quyền quan chánh nhà hộ-sinh E. Roume và do quan Thú-hiến Y-tế linh kiểm sát.

Bây giờ ở bên ấy mới có trường dạy cô đỡ người Cao-mên là vì thầy, còn xưa nay vẫn việc đỡ đẻ ở Cao-mên thì vẫn một các cô đỡ ở ta đem sang.

ĐỒNG-HỒ TỐT LẠ
tại G. M. R. Hà-nội

Hội chợ Hanoi
Làm thử năm
Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924

CẦN THẦY GIÁO

Nha Học-chính Bắc kỳ hiện cần đến nhiều giáo-sư có bằng Thành-chung-học tối-nghiệp (Diplôme de fin d'études complémentaires) hay bằng Tiểu-học sư-phạm (Brevet élémentaire). Vậy ai có những bằng ấy, muốn sung vào chức giáo-viên, thì nên kíp đệ đơn vào xin tại nha Học-chính (phủ Thống sứ) sẽ được mong bổ ngay.

Đơn xin làm bằng giấy tin-chỉ và phải đính theo những giấy sau này :

1· Bản sao những bằng cấm minh.
2· Giấy khai sinh.
3· Giấy cần cước về giấy hạnh kiểm
4· Quyển sổ nhà trường (livret scolaire) hay giấy chứng chỉ trước học trường nào.
5· Giấy thầy thuốc nhà-nước khám bệnh, có ảnh dán vào đấy. (Ai ở Hanoi thì đến nhà Học-chính mà xin giấy được đi khám thầy-thuốc không mất tiền)

Lương tác mới vào hạng giáo học tập sự (instituteur stagiaire) là 450 p. một năm, là không kể những tiền phụ-cấp ngoại. Ai chưa đủ 18 tuổi thì được bổ vào chân giáo-học phụ bên (instituteur temporaire) mới tháng là 35 đồng. Đúng hạn tuổi được lên hạng thì sai ngay.

Ngạch võ-tuyến. — M. Lê-nhiệp-Toan, là thư-ký võ-tuyến tập sự nay được từ chức kể từ ngày 1er septembre 1924.

Ngạch y-tế — Chiếu theo nghị-định ngày 17 septembre, M. Hồ-cao-Khang là thầy thuốc tập sự ngạch y-tế nay phải bồi chức và được lĩnh một khoản phụ cấp bãi chức ngang với ba tháng lương.

Việc mất trộm ở công-ty vận-tải. — Trong một số báo trước bản-quán có đăng rằng công-ty vận-tải ô-tô bị mất trộm một trát bạc mà bấy nay vẫn cùng với một tên Sáng là Khách làm giấy bạc giả.

Nay được tin rằng sở Mật-thám đã tra xét ra đứa ăn cắp chính là một tên bồi của ông chủ công-ty ấy không giả, song hắn cũng tiêu.

Tên Bảy và tên Sáng, tầm nã mãi cũng chưa bắt được.

Tên phạm trước chưa can án bao giờ.

Tòa xét xong kết án phạt tên Ng.-chu Song 6 tháng tù và 1 00 quan.

Một người chúng chưa hỏi đã chết. — Trong những người làm chứng về việc lũ tên Thít-Pha là người Lào giết một người Xiêm tên là Nai-Sang tại Vientiane (Ai-lao) có một người chết. Người chết ấy tuổi đã ngoài 60. Có lẽ vì già yếu đi đường xa khó nhọc và lại lạ phong thổ không chịu được nên sinh bệnh chết. Có mấy người chứng kiến các cũng kêu là bắt-phục thủy-thổ nên ốm.

Nhà Bưu-điện. — Nhà Bưu-điện thử hạng ở La-gi (Trung-kỳ) nay có nghị-định cải làm nhà Bưu-điện chính hạng kể từ ngày 16 octobre 1924.

Phòng quản-lý Đông-dương đại thương-cục (Grands Magasins Réunis) có nhờ bản-quán báo tin để quý-khách biết rằng, vì việc hôn sỏ, nên ngày chủ-nhật 28 Septembre quý-hiệu đặc biệt đóng cửa cả ngày. Ngày thứ hai 29 và các ngày chủ nhật sau lại mở cửa như thường.

Giới thiệu sách mới. — Nhà in Thụy-ký mới ấn-hành quyển truyện Hoa-tiên cũng là một thiên kiệt-tác trong nền văn chương cổ của nước nhà. Việc bản quán xin vui lòng giới-thiệu cùng các độc-giả. Sách dày 72 trang. Giá bán 0 $ 40.

Cô đỡ Cao-mên. — Nghị-định quan Toàn-quyền ngày 17 septembre vừa lập tại Pnom-penh một trường thực-hành dạy cô đỡ. Trường ấy ở dưới quyền quan chánh nhà hộ-sinh E. Roume và do quan Thú-hiến Y-tế linh kiểm sát.

Bây giờ ở bên ấy mới có trường dạy cô đỡ người Cao-mên là vì thầy, còn xưa nay vẫn việc đỡ đẻ ở Cao-mên thì vẫn một các cô đỡ ở ta đem sang.

ĐỒNG-HỒ TỐT LẠ
tại G. M. R. Hà-nội

Hội chợ Hanoi
Làm thử năm
Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924

CẦN THẦY GIÁO

Nha Học-chính Bắc kỳ hiện cần đến nhiều giáo-sư có bằng Thành-chung-học tối-nghiệp (Diplôme de fin d'études complémentaires) hay bằng Tiểu-học sư-phạm (Brevet élémentaire). Vậy ai có những bằng ấy, muốn sung vào chức giáo-viên, thì nên kíp đệ đơn vào xin tại nha Học-chính (phủ Thống sứ) sẽ được mong bổ ngay.

Đơn xin làm bằng giấy tin-chỉ và phải đính theo những giấy sau này :

1· Bản sao những bằng cấm minh.
2· Giấy khai sinh.
3· Giấy cần cước về giấy hạnh kiểm
4· Quyển sổ nhà trường (livret scolaire) hay giấy chứng chỉ trước học trường nào.
5· Giấy thầy thuốc nhà-nước khám bệnh, có ảnh dán vào đấy. (Ai ở Hanoi thì đến nhà Học-chính mà xin giấy được đi khám thầy-thuốc không mất tiền)

Lương tác mới vào hạng giáo học tập sự (instituteur stagiaire) là 450 p. một năm, là không kể những tiền phụ-cấp ngoại. Ai chưa đủ 18 tuổi thì được bổ vào chân giáo-học phụ bên (instituteur temporaire) mới tháng là 35 đồng. Đúng hạn tuổi được lên hạng thì sai ngay.

Mất đồng hồ M. Tống-ngọc-Thành, thư-ký phủ Toàn quyền nhà ở số 19 phố Fontchéon có trình Cẩm rằng mất trộm một cái đồng hồ bạc mạ vàng giá đáng 25 đồng.

Con nhà ai? — Sáng hôm nay hồi 6 giờ, người ta thấy một cái xác con trai chừng 8 tháng vứt ở phố Liên-mỹ (bến thứ bảy), sở Cẩm phái người xét không thấy thương tích gì đã cho khiêng vào nhà xác.

Một cái xác trôi ngoài sông Cái. — Sáng hôm qua người ta thấy một cái xác đàn bà trôi ở gần cầu sông Cái, xét ra cái tử-thi ấy là Ng-thị-Lung 23 tuổi quán làng Lương-qui phủ Ninh-giang tỉnh Hải-dương mà ở Đông-khê về.

Mình mẩy xét không thấy vết tích gì, nên sở Cẩm đã cho khiêng vào nhà xác.

XE Ô-TÔ BÁN

Một cái xe MATHIS 10 mã-lực, 4 chỗ ngồi, mới chạy hơn 11.000 kilom. Hỏi tại M. le Commandant Deleau à Đáp-cầu

Một cái xe BERLIET, 16 mã-lực, máy chạy còn tốt, phải thay accus.

Một cái xe FORD, cũ bán rẻ 400 $ 00

Hỏi tại bản-quán

Bán một cái xe pousse-pousse bành caoutchouc, còn tốt, 120 $. Hỏi tại bản-quán

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIỄN
(Capsules-huile de foie de morue)
Rất ngừa bệnh nổi, sưng, ghẻ ở mặt, chân & viêm, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0 $ 60

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ đặc ngữ bằng Bác-đầu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Kabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 8 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 2 đồng một lần
XIN NHỚ KỸ LẦN CHƯƠNG : SỐ 1 B 56
Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 69, GIÁP bến số 226

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NÉM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá hiệu Con Gà, chưa cuốn và cuốn rồi, hàng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông dương Yên-Thảo Công-Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rào cổ, không nhức đầu. Thử một biết thực. 1697

Vừa ở Tam-đảo mới về mấy hôm nay,
Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
56 nhà 6, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 336

Xét nghiệm máu mủ, đàm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau da dầy, đau ruột, bệnh đàn bà và hộ-sinh, vân vân.
Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 8 giờ đến 12 giờ 30 chiều.
Tối ngày chủ-nhật, cứ ngày nào cũng từ 2 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có ô-tô ngày nào giờ cho bệnh-nhân đến nhà.

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-ĐÔNG

Một nơi kíp nên lập nhà hộ-sinh. — Đàn bà ta ở chốn thôn-quê ít lâu nay đã dần dần am-hiểu mọi điều ích-lợi của các nhà hộ-sinh mới, cho nên lắm người đi bản tỉnh hiện lành nhất-nhất nhưng khi có thai đến tháng đẻ, cũng đã bạo-dạn tự biết tìm đến các nhà hộ sinh mới mà đẻ, chẳng dụt-dè gì. Điều đó cũng là một điều đáng nên mừng lắm. Chỉ hiềm vì các nơi nhà quê ta, nhà hộ-sinh hãy còn hiếm quá, nên chi đi lắm người có nhiệt-thành muốn đẻ ở nhà Hộ-sinh, nhưng vì nỗi xa xôi không tiện, tốn kém quá chừng, ngăn-trở nhiều đường, khó sao tới ý được. Tức như nhân dân ở các miền trong cõi tỉnh Hà-đông từ làng Đồng-trì, Phù-yên, An-tràng, Phương-hải trở vào cho mãi đến làng Sơn-quyết, Tiến-ấn, Xuân-mai, Xuân-thủy, và các làng cuối tỉnh Hòa-bình, các làng cuối tỉnh Sơn-tây cũng giáp-giới ngay đó, là những miền càng-tích các nơi tỉnh-lị, xa nhà hộ-sinh quá : ra Hà-đông xa, lên Sơn-tây xa, vào Hòa-bình lại càng xa lắm nữa, nên chi cái ơn-huệ của phép hộ-sinh mới, người ta hãng khát-khao ao-ước mà vẫn chưa được hưởng chút nào. Khắp cả nhân-dân của các làng và vùng cuối ba tỉnh đó đều mong mỗi rằng giá ơn trên nay lập cho một nhà hộ-sinh hoặc ở chỗ dốc Bươm (Phù-yên), hoặc ở chỗ đồn Phương-bài cũ, hoặc ở chỗ chợ Gôi (Sơn-quyết) là những nơi trung-độ của ba miền cuối ba tỉnh Hà-đông, Sơn-tây và Hòa-bình thì tuật tiện lợi cho dân vô cùng. Mà thật thế, cứ bìn-tĩnh lấy cái địa-thế mà xét thì những nơi ấy chính là nơi kíp nên lập nhà hộ-sinh trước nhất trong các miền nhà quê về tỉnh Hà-đông, ta cũng biểu đồng tình với dân các miền đó mà mong cho chóng lời ngày lập nên một nhà hộ-sinh ở một nơi trong các nơi nói trên ấy.

Hợp chợ đánh bạc — Ai đi qua con đường từ Đông-văn sang Hưng-yên, đến cái chợ Lương gần đây, nếu gặp vào những ngày phiên chợ như *ngày một, ngày bốn* và *ngày bảy*, thử nhìn qua sang bên kia sông ở dưới một dặng cây cũng thấy một đám đen những người ngồi, chẳng khác chi một cái chợ thứ hai họp ở bên ấy nữa.

Cái đám đông người như kiến ấy là đám gì? Thưa rằng *đám bạc* chứ gì, *đám sóc đĩa* chứ gì? Thế nhưng ở bên kia sông cái chỗ đám sóc-đĩa họp đánh giữa ban ngày lại là về đất Hà-đông, cuối huyện Phú-xuyên, giáp-giới với đất huyện Duy-tiên tỉnh Hà-nam. Nói thế tất ai cũng đoán ra là làng nào rồi vậy.

Người ta nói cái người chủ sòng bạc đánh giữa ban ngày ấy chính là tay hào-trưởng nhất trong làng đó, cứ nhân cái chợ Lương một tháng chín phiên, lập cái sòng ấy để khách con bạc giả làm người đi chợ mà đánh cho tiện để từ ba bốn năm nay rồi, mỗi phiên chợ tiền hồ thu it ra cũng tới 3, 4 trăm bạc. Chính người chủ sòng ấy trước kia đã có lần bị bắt về tội gá thổ đồ hồ ấy, nhưng ít lâu nay vì hắn đã ra vào lọt cả những tay có quyền thế về miền ấy, cho nên ấn cứ việc tự do mà công nhiên giữa ban ngày gá bạc thu hồ như thế, không còn phải kiêng nể e lệ gì.

Cứ như lời nhân dân gần đấy là thánh thì gần đây quanh hạt đó có xảy ra mấy đám trộm cướp, chính là cũng do những tay thua-tráy ở sòng bạc lấy ra cả.

Chao ôi! vàng này năm nay đã chiếm mất mấy hòng thi chớ, lại còn sinh ra cái hại cờ bạc thua thảy trộm cướp quấy nhiễu thì dân làm sao cho yên ổn mà làm ăn được. Nào pháp luật để đâu mà lại dung cho kẻ bất lương hoành hành những sự trái phép như thế? Mong rằng lượng trên ra sức trừ cái hại ấy đi, thì lương-dân miễn đó cảm bội vô cùng.

Một người đã mục kích việc ấy lại cảo

BẮC-NINH

Cái hại đồng-hiệp. — Ít bữa đây ở làng H. P. thuộc huyện Đông-ngàn mới sảy ra một cái hại mê-tín, cả đến dân ông, chứ không riêng gì một dân bà con trẻ. Số là có hai chàng kia trạc độ tam tuần quyến làm nghề thiếp để kiếm miếng sinh nhai.

Hai chàng đi hết nhà nọ đến nhà kia, nhà nào cũng cơm nắm canh hẹ, ra bẩm vào trình. Hai chàng nói, có phép đánh đồng-thiếp xuống dưới âm để thăm ông bà và tổ-tiên để chuyện trò cùng nhau cũng như là khi trên trần vậy, cùng là mở mả động địa ở đâu thì có phép đưa một người và mặc quần áo rồi hai người ngồi giữ hai chân. Tức là phụ đồng mời vậy. Rồi lập bàn, cũng vái tiếng hát véo von, trống đánh om xòm, làm cho kẻ nông dân nhìn mà thêm mê mẩn. Thế là cứ tự-nhiên cái người giả ấy ngất nghêu lên, rồi gật đầu nào thì hai người giữ chân phải theo đi đằng ấy và chàng có hiện muốn cần hỏi điều gì, cứ lấy cái gật đó làm đích.

Bởi vậy mà làng ấy từ già chí trẻ mọi người đều mê tín, nên ai ai cũng cứ xia chàng lập bàn, lập tinh tại gia để dạy lấy nghề hay. Có người không tưởng gì đến làm ăn, chỉ mê mẩn ngày đêm về thiếp với mồi.

Chẳng qua cũng là kẻ vô nghề dùng cách huyễn hoặc đi kiếm ăn, nhưng thực là một cái hại rất lớn cho dân ta phải nên tuồng trừ ngay mới được.

Ngọ-Quế lại cảo

HẢI-DƯƠNG

Trường Sơ-học yếu-lược. — Nay đặt tại Thanh-niên, tổng Lai-vũ, huyện Kim-thanh một trường nữ-học yếu-lược.

BẮC-GIANG

Trường lính tập trẻ con. — M. Lê-Nhiên, giáo-học tập sự tại trường Pháp-Việt Phủ-lạng-thương nay kiêm việc dạy học tại trường lính tập trẻ con ở hai ấy, mỗi tuần lễ là hai giờ thay M. Ng-huy-Thê. M. Nhiên được tiền phụ-cấp mỗi giờ là một đồng.

HƯNG-YÊN

Cứu được một mạng. — Chiều hôm 20 septembre có một đứa con trai e ủng 11, 12 tuổi tắm ở ao cầu hội Hợp tế không biết xảy chân hay làm sao đến nỗi chìm lim mà không ai biết, đến sau có tay khán-hộ ở ngoài nhà thương vào cho thuốc cho dân bị lợi ở trong nhà hội, nom thấy đứa bé ấy nổi lập lờ ở giữa ao, bèn hô-hoán lên thì có người nhảy xuống với lên, nhưng đã tắt hơi rồi, mà hung tổng nước đã phun ra, ai cũng chắc chết không cứu được, may sao thầy khán-hộ chữa chạy bằng cách hô-hấp ngồi một giờ đồng hồ thì tắt hẳn bé lại tỉnh lại, thế là sống sót. Hú vía!

Ngã xe đạp. — Chủ nhật 21 septembre hồi 5 giờ chiều có một cậu phóng xe đạp chạy rong phố. Khi qua phố B. H đâm phải cậu bé con đi ở bên tay phải ngã lăn. chiếng ra mắc chân vào càng xe, không tài nào mà rút ra được, sau phải thảo hẳn càng ra thì cậu bé mới lồi tèo đeo ở bên ra, nhưng may không gãy xương chỉ sây sát xoàng thôi. Cậu nào đầy đi xe trong thành-phố nên cẩn thận mà nhất là phải hiểu luật đi đường kẻo có ngày oan gia.

VIỆC KINH-ĐÔ

Phẩm vật dâng lễ Tứ-tuần. — Từ mấy hôm nọ, những chuyến xe-hỏa ở trong ra và ngoài vào thường thấy những phẩm vật của chư tín và các tỉnh-thần độ về dâng lễ Tứ-tuần, lễ phẩm vật cất qui : vừa rồi thấy tỉnh Quảng-ngãi có độ ra hai con voi đồng, ngà bằng bạc và hai con ngựa đồng, hạ lượng đã phác lọc thọ rất to và những các phẩm vật khác của các tỉnh rất nhiều, nhưng phần nhiều đóng ở trong thùng không có thể thấy được. Còn như các quan ở Kinh thì đi cầu cần các phẩm vật nhiều lắm. Nhưng phần nhiều thì về hàng chân ngoại ngà và đồ ở ngoại quốc đem vào.

Việc lâu-bằng trần thiết hiện đang làm cực kỳ cẩn mẫn. — Các quan koảm điểm ở các tỉnh đã tề-tựu, các trò bách hộ cũng đã tề tựu cả lần hồi, số người về thị lễ Tứ-tuần càng ngày càng đông lắm.

Trần thiết ở các lâu-bằng. — Tại trước Ngọ-môn các lâu bằng nay đã làm xong, cái thì lâu chính giữa hiện nay đã trần thiết các hàng tiến phẩm

Bao nhiêu vật trân qui, bao nhiêu đồ tinh xảo trong nước nay đã thấy qui tụ lại một nơi. Tuy là một sự trần thiết chưa được hoàn bị nhưng đã thấy lắm vật liệu trân kỳ, lắm công tác tinh xảo và lắm người đến xem, trong các hạng tiến phẩm thì hiện nay đang sắp đặt những vật truy trọng như là đồ đồng đồ chạm và đồ cẩn thì thật đã lắm vật tinh xảo phi thường và chẳng biết giá là bao nhiêu mà kể được.

Từ ngày 25, 26 thì việc trần thiết xong, người đến xem được phép vào ngoạn thưởng, nhưng yêu phải ăn mặc tề chỉnh mới được vào. Cái lệ này mới năm mới có một lần, lại là buổi quan thừa ng thanh hội, những đồ trần kỳ ở trung ngoại, nào là vật tinh tế, vật truy trọng của các thức châu báu và các công nghệ tinh xảo đều tụ tập một nơi trong các nơi thì mỗi lâu chẳng khác nào một cái nhà đấu xảo vậy.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG BÌNH

Lễ bơi chải của lục xã. — Ở bản tỉnh có sáu làng về miền duyên-hải có cái cổ tục, cứ sáu năm một lần, mở một cuộc bơi chải gọi là lục niên canh độ. Lễ này cứ hành một cách trịnh trọng lắm. Trong sáu xã ấy chia ra hai phe, một phe là làng Động-hải, làng Phú mỹ và làng Phú-đa; một phe là làng Cửa-thôn, làng Hà-tiên và làng Hường-dương. Mỗi bên ba chiếc trải, những chiếc chải này chế theo kiểu riêng từ xưa để lại, trông có vẻ ly-kỳ lắm, đang trước chạm và vẽ hình một vị hải-thần, không ra hình người cũng không ra hình thú, có cái hình-trạng lạ lùng quái đản, nhác trông thấy không khỏi ghê sợ, một chiếc chải như thế ngồi được sáu chục người.

Lúc bơi, sáu chục người cầm chèo và hai người đánh mõ. Sau khi dứt ba hồi trống, cả sáu c iếc chải, nước ở cửa động, thôi tài huyện nào là thường, tiếng reo hò xen với tiếng trống tiếng mõ, chỉ trong chớp mắt là đoàn chải ấy đã chém sóng rạch nước vẫy vùng trên chốn tràng-giang rồi, nhanh nhẹn thay mà mạnh mẽ thay; lúc bấy giờ trên sông Nhật-lệ xuất hiện ra một cái cảnh tượng vừa tráng-quang vừa ngoạn-mục, xa trông như một đoàn đại xà thi nhau bơi lội trên mặt nước vậy. Khéo nhất là hàng ba trăm cánh cầm thuần theo dịp mõ mà nhất-tề cử động đều phăng phắc, không sai chạy một mảy may. Bường bơi đưa từ trong bến sông trước đình làng Đông-ải, thẳng ra đến cửa bể trước mặt đình làng Cửa-thôn. Trong lục xã thôn ấy duy có làng Phú-đa là bơi tài hơn hết, bao giờ họ cũng chiếm được giải khôi-nguyên, vì họ thiện thủy lắm, quanh năm ngày tháng họ chỉ sinh nhai trên mặt nước, cứ một chiếc bè và một cánh chèm lánh đênh trời nổi trên làn sóng các miền duyên-hải.

Cứ theo cựu lệ thì cuộc bơi trải này tiếng rằng gọi là cạnh-độ, song kỳ thực cọ phần ấp ôm, bơi luôn trong ba ngày, mỗi ngày hai lượt, lượt nào làng nào ăn giải nhất, thì đã có khoản ước định sẵn rồi, đã làng nào có bơi giỏi đến đâu đi nữa mà chửa đến phiên mình được ăn giải, thì khi gần đến bến dự giải cũng phải nhường cho làng khác, chứ không có phép cãy ở nước mình được.

Cái khoản-ước ngày xưa để lại như thế, tai có trải với lệ cạnh tranh thế, song đó là một điều hay, vì rằng tranh khôi được sự ẩu đả tri mạng, ngày trước đã nhiều lần vì cuộc bơi đua này mà sinh ra án mạng, e o nên bắt đắc-dĩ cũng phải ấn định ra cái công-lệ như vậy.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại rõ cùng quý-độc-giả bản báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy nếu hết quí-hạn báo mua thì yêu cầu nhà bưu-điện sở tại gửi báo giấy cho quý-khách mua báo tiếp, không trả tiền thì báo thôi gửi. Khi gửi báo thì nhà bưu-điện sở tại thường có lấy thêm tiền cước.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào

• TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn tin không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to lắm!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-khóa đã định thế ấy, tác Báo của phương thì chưa phải rằng?

Chiều nay đạt được phòng của MONTÈS qui ông, có chỉ nhìn một thứ rượu bổ đã tăng ngự dụng quen rồi hay, đáng nên qua thường, trước tạo phải thị giới nào qui được phòng thổ-sản để tỉ thanh-giá.

Thâm thú.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm la mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế **MONTÈS**

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ (xem tờ báo này).

Một cục xà-bong tốt thì ít hao kém

Khi nào các ông các bà có mua một cục xà-bong Cadum, thì phải rõ rằng cục xà-bong ấy đã làm ra để lâu rồi đặng cho thiệt khô ráo, không còn chúc chi ý ước đặng. Bởi cớ khô ráo toàn trọn tốt vậy, nên xà-bong Cadum ít hao, dùng lâu bằng hai xà-bong thường, hay còn ước nên mau tang.

Savon Cadum

Bát quái-cheo!

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiêu-cô cho bán-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có cheo cái **bát quái**, thì mấy chính hiệu chè ngon.

SINH-THÁI

31, Giữa Phố hàng Ngang, 31

HANOI

VIỆC VẬN TẢI HÀNG HÓA

P. CAPS

Nhà giấy tại số 7, phố Paul-Bert

HANOI

Nhận làm mọi giới về việc chở hàng: Haiphong và Marseille.

Rỡ hàng, xếp hàng và mọi việc khai báo và nộp thuế thương-chính, xe, ka-công, và dọn nhà, vân vân.

GIÁ TÍNH RẤT HẠ

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bổ quá thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ nửa tiot khỏi bệnh.

Giá bán: 1$20 một lọ

Trường Nữ-học mở thêm lớp. — Trường Nữ-học nay mở thêm một lớp học nữa.

Về học khóa 1923—1924 thì số nữ học sinh có thể theo học được lớp nhì (cours moyen) ít lắm, chỉ có năm sáu học-trò thôi, nên học phụ với học-trò con trai ở trường Pháp-Việt; qua học-khóa năm 1924—1925 này số học trò tăng lên nhiều lắm, nay phải tam lấy nhà quan Kho-hạc cũ để đặt lớp nhì cho trường Nữ-học, vì trường Nữ-học hẹp lắm, chỉ dùng được có ba lớp dưới thôi. Quan Sứ trước đã xin chánh-phủ cho làm trường ngoài, có lẽ lâu nữa mới có nghị-định cho thi hành.

Việc dẫn thủy nhập-điền ở hạt Quảng-trạch. — Về hạt Tương-sơn, thuộc phủ Quảng-trạch có một đám ruộngước hoa 150 mẫu tây (hectare) chỉ đất thì tốt lắm, song hiềm vì thiếu nước, hồi năm 1922 đã có quan Lục-lộ đến tận nơi điều tra việc dẫn thủy nhập-điền ở hạt này. Cứ như lời quan Lục-lộ thì cần phải đắp một cái đê (barrage) để dẫn nước. Việc ấy chắc trong ít lâu nữa cũng có nghị-định thi hành.

Té xuống giếng. — Mới rồi ở làng Thu thứ về phủ Quảng ninh, có một người đàn-bà đi gánh nước, chẳng hay vô ý thế nào đến nỗi sa chân sẩy bước, té xuống giếng bị chết đuối.

Rồi thay lúc bấy giờ chẳng có ai đi gánh nước, nên người bạc-mệnh kia đành phải chịu trầm-luân.

Dòng nước ở các miền thôn quê, phần nhiều là giếng không xây miệng cả, nên lắm lúc xảy ra những sự nguy-hiểm đến tính mệnh, bản báo đã từng đăng nhiều lần về những cái nạn ấy,

Điện này thiết tưởng các quan p'u mẫu nên thông sức cho hương lý các xã, thôn phải tìm cách xây đắp các miệng giếng, để bảo-toàn sự công an trong hương-thôn. Đó là một việc cần.

(Xem trang thứ tư).

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN!

Ai mắc cái bệnh ấy mà khó thở, mà đau tức, nên dùng thuốc Abyssinie Exibard bằng bột (REMÈDE D'ABYSSINIE EXIBARD en POUDRE) thì bệnh sẽ dứt ngay. Bỏ bột trong một cái đĩa, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập-tức dứt ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hút thuốc quấn Abyssinie Exibard (GIGARETTES d'ABYSSINIE EXIBARD) cũng kiến-nghiệm lắm.

Trên nói bảng quấn chung quanh hộp thuốc sẽ là dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu:

Gởi bán tại | BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

ÔNG PEYROT

Nguyên Giám-đốc Sở-đặng học-chánh Bắc-kỳ

Luật-khoa cử-nhân

Có mở một sở đại lý việc quan, tại nhà ông ở số 63, Bd Doudart de Lagrée (Dốc hàng Kèn) Hà-nội. Ai cần biết luật-lệ về các việc trong quyền các tòa án Tây Nam, có thể đến hỏi được. Ai muốn nhờ các việc như mua bán, đổi chác thuê mượn, tra xét văn tự, văn-khế, v.v. ông cũng nhận làm. Làm nhanh mà kín đáo.

4008

• THUỐC MYSOL •

Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mầu hay đã kinh-niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khắc chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thật **PARAT**

Dùng rồi tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị nên hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 20 và thuốc thật PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu báo chí **GNASSAGNE** *59, rue Paul-Bert Hanoi*

Bỏ chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

ĐỜI CHỮ ĐỒNG TÂM

Diễn lại

Có tranh cảnh Trần-Phiệt, chế tạo lối mới. Tích bát này vừa diễn tháng trước nay có nhiều quý-khách muốn xem diễn lại, vậy bản-hội xin chiều lòng mời các ngài thích xem.

ĐỜI CHỮ ĐỒNG TÂM

Chiều cố đến mua vui.

Tối thứ sáu 26 September 1924 này tức là 28 tháng 8 ta.

Bản về từ tối thứ năm xin các ngài biết cho rằng lần nào diễn tích này cũng hết vé từ 8 giờ tối.

Tối thứ năm 25 Septembre 1924

NGỦ SI HƯỜNG THÁI BÌNH

Rõ ràng chim cá cành mai,
Ngẫn-ngơ duyên nợ ốc oai dạng hình,
Ngủ si được hưởng thái-bình,
Bắn con tạo có riêng tình với ai.

MỚI CÓ

CHUYỆN GIẢI TRÍ

Tập 1, giá 0$18

Bán ở khắp các hàng sách

VỪA RẺ LẠI VỪA TỐT!!!

Báo-hộ lên mới được tiếp rất nhiều xe đạp ở Tây sang, marques PHILOS, VÉNUS rất tốt, giá rẻ hơn chiến khách rất ba.

PHILOS giá 70 $ 00; VÉNUS giá 55 $ 00; Các đồ phụ tùng cũng đều hạ giá cả!

TIẾT-HIẾU-TRUNG

dit TRÚC-THÀNH

Fournitures générales pour Cycles & Motos

N° 35, PLACE NEYRET, HANOI

HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON LẠI VÔ THỪA NHẬN

Chỉ dụ ngày 31 Juillet 1917 đã nhận cho rằng: Hội có ích lợi chung

CUỘC ĐÁNH SỐ

GIÚP CHO HỘI

SỐ TRÚNG THÌ ĐƯỢC TIỀN

QUAN THỐNG-SỨ BẮC-KỲ ĐÃ CHO PHÉP

Theo nghị-định ngày 25 Juin 1924

Cuộc đánh là 60 000 số giá vé bán là 0$50 một vé

NHỮNG SỐ TRÚNG SẼ KÊ SAU ĐÂY:

1	Số được 3.000	piastres	3.000$00
1	Số được 1.500	—	1.500.00
1	Số được 1.000	—	1.000.00
3	Số được 500	—	1.500.00
8	Số được 100	—	800.00
20	Số được 50	—	1.000.00
40	Số được 25	—	1.000.00
		Cộng cả số vé được; thành:	9.800$00

Mua vé ở đây

ĐIỀU LỆ

NƠI MỞ SỐ VÀ NGÀY MỞ — Sẽ mở ở tòa Đốc lý Hanoi, ngày 30 Septembre 1924, hồi 2 giờ chiều, có cả mặt viên trị sự của hội trông coi việc mở số và quan Đốc-lý Hanoi đã kiểm duyệt. Nếu có việc gì ngăn trở thì ngày mở số lấy có thể hoãn lại được (theo khoản thứ 7 trong nghị định).

NHỮNG SỐ ĐƯỢC. — Những số được thì sẽ yết-thị và đăng báo. Nếu không số được mà không ai mở trong hạn năm tháng kể từ ngày mở số chỉ những miền miền lấy số đã yên công-quỹ cần hội (theo khoản thứ 8 trong nghị định).

NƠI GỞI TIỀN BẠC VÀ VÉ PHẢI TRẢ SỐ ĐƯỢC. — Những tiền bạc và bức đồng trong số gửi ở nhà Đông Pháp Ngân-hàng và những số trúng được thì ở nhà Ngân-hàng ấy phát tiền cho mà lấy (theo khoản thứ 9 trong nghị-định).

Số 21

THUỲ-HƯ

NGUYÊN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Nói xong, tìm vào tới nơi, trông thấy mọi người đang tấp-nập khuân dọn đồ-đạc. *Lỗ-tri-thâm* tay chống cái thiền-trượng, lên tiếng đứng gọi. Trang khách hỏi rằng:

— Đêm hôm hòa-thượng tới đây có việc chi?

Lỗ-tri-thâm nói:

— Tôi đi lỡ quãng đường xa, không tiện chỗ trọ, xin vào ngủ đây một đêm, sáng mai sẽ đi.

Trang-khách nói:

— Đêm nay nhà đang có việc, không thể cho trọ được!

Lỗ-tri-thâm nói:

- Cứ cho tôi ngủ nhờ một đêm, sáng mai đi ngay.

Trang-khách nói:

— Hòa-thượng muốn tới thì đi, chớ có ở đây mà chết.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Quái lạ! Ta ngủ một đêm thì có hề chi mà lại bảo rằng chết với sống!

Trang-khách nói:

— Đi ngay đi, nếu không thì người ta trói lại bây giờ đó!

Lỗ-tri-thâm nổi giận mà rằng:

— À! Các ngươi nói-rằng càn-đỡ thật, ta làm cái gì mà bảo rằng trói được ta!

Mấy người trang-khách, kẻ thì quát mắng, kẻ thì khuyên-can. *Lỗ-tri-thâm* giờ ngay cái thiền-trượng lên toan đánh, bỗng thấy trong nhà có một ông cụ già bước ra. *Lỗ-tri-thâm* trông thấy ông cụ già ấy đã gần 60 tuổi, tay chống cái gậy, lật-đật chạy đến hỏi mọi người rằng:

— Các ngươi làm chi mà rầm-rĩ lên như thế?

Mọi người đều nói:

— Có một vị hòa-thượng ở đâu đến, định sinh sự đánh nhau với chúng tôi.

Lỗ-tri-thâm liền nói:

— Tôi là tăng-nhân ở *Ngũ-đài-sơn*, đi sang *Đông-kinh* có chút việc, đêm nay đi lỡ quãng đường, định xin vào đây ngủ nhờ mà bọn mấy người này lại đánh vô lẽ, toan sự trói tôi là nghĩa làm sao!

Ông cụ già nói:

— Ngươi là tăng-nhân ở *Ngũ-đài sơn* thì xin mời người vào trong này!

Lỗ-tri-thâm theo ông cụ già ấy đi vào phòng khách. Ông cụ già mời ngồi rồi bảo rằng:

— Hòa-thượng chớ lấy làm lạ, vì bọn chúng nó không biết người là một vị hoạt-phật đi qua đây, cứ coi như các vị hòa-thượng khác. Từ xưa tới vẫn một lòng kính thờ phật-thiên tam-bảo. Đêm nay nhà tôi dẫu có chút việc, nhưng người tạm nghỉ đây cũng không hề chi.

Lỗ-tri-thâm chống cái thiền-trượng đứng dậy cúi đầu cảm-tạ ông cụ già mà rằng:

— Xin cảm ơn thí-chủ! Chẳng hay ngài về họ gì?

Ông cụ già nói:

— Tôi họ *Lưu*! Làng tôi đây là *Đào-hoa-thôn*! Người làng vẫn gọi tôi là *Lưu thái-công* ở *Đào-hoa-thôn* vậy. Dám hỏi hòa-thượng pháp-danh là gì?

Lỗ-tri-thâm nói:

— Tôi nguyên họ *Lỗ*. Sư-phụ tôi là *Trí-chân trưởng-lão* đã đặt tên cho tôi là *Lỗ-tri-thâm*.

Lưu thái-công nói:

— Tôi xin bảo người nhà dọn cơm để hòa-thượng xơi, nhưng chẳng hay hòa-thượng có xơi được đồ mặn không?

Lỗ-tri thâm nói:

— Tôi không kiêng đồ mặn, hễ có rượu thì bất cứ thịt trâu thịt chó, tôi đều ăn được cả.

Lưu thái-công nói:

— Nếu hòa-thượng đã không kiêng đồ mặn thì để tôi bảo người nhà dọn rượu thịt ra đây mời hòa-thượng.

Hồi lâu, người nhà dọn bàn bưng ra một mâm thịt trâu, ba bốn món xào và một đĩa đậu (1), để ở trước mặt *Lỗ-tri thâm*. *Lỗ-tri-thâm* cởi bỏ khăn gói, rồi ngồi xuống ghế.

Lại thấy người nhà đem ra một lọ rượu và một cái cốc, đứng rót rượu mời *Lỗ-tri-thâm*, *Lỗ-tri-thâm* không từ-chối câu nào, mà cũng chẳng mời mọc ai cả, cứ ngồi tỳ-tỳ chén.

Chỉ trong vut-chốc mà một hồ rượu và một mâm thịt trâu đều ăn hết nhẵn, *Lưu thái-công* ngồi ghế bên kia thấy vậy, cũng phải ngẫn người ra mà nhìn. Người nhà dọn cơm, *Lỗ-tri-thâm* lại ăn hết một mâm cơm nữa.

Lưu thái-công bảo người nhà dọn cái phòng bên ở mặt ngoài cho *Lỗ-tri-thâm* ngủ, lại dặn rằng:

— Đêm hôm hễ thấy huyên-náo thì chớ có dòm ra.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Dám hỏi quí-trang đêm nay có việc chi?

Lưu thái-công nói:

— Người là khách tu-hành, không nên tò-mò đến việc ấy!

1. Rau chưa có chén uống rượu.

Lỗ-tri thâm nói:

— Dám hỏi vì việc chi mà tôn-ông không được vui, hay là lại có tôi đến đây quấy-nhiễu chăng! Nếu vậy thì để sáng mai tôi xin tính tiền phòng hoàn lại tôn-ông.

Lưu thái-công nói:

— Sao hòa-thượng lại dạy như vậy! Nhà chúng tôi đây vẫn thường tiếp đón các sư luôn, có hẹp gì một mình hòa-thượng. Chỉ vì đêm nay tôi gả chồng cho tiện-nữ, vậy nên nghĩ mà lo-phiền.

Lỗ-tri-thâm cười ha-hả mà hỏi rằng:

Con trai lớn thì lấy vợ, con gái lớn thì gả chồng, đó là lẽ thường, can chi mà lại lo phiền?

Lưu thái-công nói:

— Hòa-thượng không biết rõ. Chỉ vì việc hôn-nhân này không phải là thuận tình.

Lỗ-tri thâm lại cả cười mà rằng:

— Ông cụ này nói lẩn-thẩn chưa! Nếu không thuận tình thì can chi lại gả?

Lưu thái-công nói:

— Nguyên tôi chỉ có một tiện-nữ, năm nay 19 tuổi. Vừa rồi trên ngọn *Đào-hoa-sơn* ở đây có hai vị đại-vương đến đóng. Tụ-tập năm bảy trăm lâu-la, cho đi cướp phá, địa-phương quan đã đem quân đến đánh, nhưng đánh không nổi. Một hôm, nhân đi qua làng tôi, trông thấy tiện-nữ, mới sai người đem đến 20 lạng vàng và một tấm gấm đỏ để làm sính-lễ, định đến đêm hôm nay tới ngày thì tôi đây làm lễ thành-thân. Tô chẳng lại sao nổi mà không phải gả, bởi vậy lấy làm lo-phiền, chứ có phải tại hòa-thượng tới đây đâu!

Lỗ-tri-thâm nghe nói, liền bảo rằng:

— Nếu vậy thì tôi sẽ có cách khiến cho hắn phải đổi tâm mà không dám lấy con gái ông nữa, ông nghĩ thế nào?

Lưu thái-công nói:

— Hắn là phương ăn thịt người không biết tanh, khi nào hòa-thượng bảo cho hắn đổi tâm được!

Lỗ-tri-thâm nói:

— Sư-phụ tôi là *Trí chân-trưởng-lão* ở *Ngũ-đài-sơn* đã dạy tôi cách giảng-thuyết, dẫn người sắt đá cũng phải chuyển lòng. Đêm nay ông cứ bảo tiện-nữ trốn đi chỗ khác, rồi để tôi ở trong tân-phòng đợi khi hắn vào, tôi sẽ giảng thuyết cho hắn nghe, quyết thế nào hắn cũng phải đổi-tâm vậy.

Lưu thái-công nói:

— Nếu vậy thay cho tôi! Nhưng chẳng khác nào một sự vuốt râu con hổ!

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Kẻ trộm dàn bà. — Mới rồi, nhà một người Tây coi việc hỏa-xa ở làng Long-đại về phủ Quảng-ninh bị mất trộm một cái *Valise* đáng giá hai chục đồng bạc (20$00) ở trong lại có đựng sáu chục đồng (60$00) và các đồ vật. Việc hay trình ở phủ-đàng, xét ra gian-nhân là đàn-bà. Cứ như lời kẻ của tuần ấy thì hắn ta bấy nay vốn vãng-lai đấy để làm thuê làm mướn, nhân hôm đó thấy vắng nhà, hắn lẻn vào trong phòng quơ ngay cái *valise*, đem về nhà, mở ra thì thấy bạc, hắn lấy bạc gửi cho một người bà con ở bên cạnh nhà hắn, còn cái *valise* thì vứt xuống sông.

Người mất của đòi lại bạc rồi tha cho hắn khỏi kết án.

Cô trâu lội sang sông bị chết đuối. — Hôm mới rồi, ở làng Hữu phan về phủ Quảng-ninh có một họn chăn trâu con gái thấy ba đứa cõi trâu lội sang sông, lúc bấy giờ giời đã gần tối, có một đứa hoi cỗ trâu không kỹ, chẳng may xảy tay bị nước chảy xiết, choi với giữa dòng; rủi thay chỗ này không có đò nốc gì cả, hai đứa kia thấy vậy la thét kêu cứu om sòm, song chẳng có ai biết mà cứu cả. Khi hai đứa kia đã vào đến bến rồi, mới có người chèo thuyền ra vớt, thì vớt được xác lên, không còn phương gì cứu được nữa.

Lũ trẻ chăn trâu thường hay thiệt mạng vì nỗi cỡi trâu lội sang sông. Như mới đây ở phủ Quảng-trạch cũng có một đứa mục-đồng bị thiệt mạng.

PHÚ-YÊN

Tù những nhiễu. — Thường nghe nhân dân ta than rằng từ ở lao thường có Hoàn dẫn đi hành dịch, không biết tình ở đâu, mà để cho chúng đi làng đòi hàng ba, khắp các thôn hương, bắt gà, heo con, heo lớn, chặt tre, coi nhà nào vắng thì bẻ khóa, hoặc đào vách cạnh vào. Ai mà trái ý nó, thì chúng nó đâm cho chảy máu, rồi vu cho chó cắn nằm vạ mà đòi tiền đến mới nghe.

Nếu vậy thì thực là một cái hại cho dân, mong rằng quan trên sẽ soi xét tới.

H. T. lai cảo

Thuốc
Le MUSCOL
Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu
thêm chất đỏ
Gởi bán tại
Hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert, Hanoi

Nhà Bán-đồ • TÂM-TÂM •
Hà-nội, ở phố hàng Trống
Chủ-nhật, thế nào cũng có
bán từ tám giờ sáng.

Ai muốn chữa bệnh lậu
cùng các bệnh tiểu-tiện
Nên dùng thuốc:
MYSOL
Làm bằng essence
de Santal
Thuốc rất mạnh, mà lại
rẻ hơn các thứ
Chế tại phòng thuốc
PARAT Paris
Gởi bán tại Hà-nội
hiệu bào-chế CHASSAGNE
59, phố Paul Bert.

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.
Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.
Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:
Cachets du Docteur Rascol
0$60 một ống sáu cachets

ĐỔI CHỖ Ở
Kính trình quý khách gần xa được biết rằng, hiệu LỢI-THÁI bán đồ vàng bạc trước ở số nhà 110, Rue des Changeurs nay vì làm lại hiệu, nên tạm giọn về số nhà 80 cùng phố ấy.
LỢI-THÁI cẩn-bạch

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

PILULES
APHRODISIAQUES
du Docteur SIMTHS
Rất nhanh rất công hiệu
Chữa các bệnh sinh-dục
khỏi hẳn mà không có chi là
nguy-hiểm cả
Chỉ tại phòng thuốc PARAT Paris
Có sẵn bán tại:
Hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắc-ninh, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy người khen ở các nơi gởi lại. Cả cuốn để hạn một đồng một lọ.

VỊ THUỐC KIẾN HIỆU
1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn**, *thuốc này, vì các vị thiếu-niên đã nhiều Ngài dùng công hiệu, nó chẳng những là trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1p.00.*
2) **Thuốc-ho**, *ho hàn, ho nhiệt đều hợp dụng, ho nặng đến đâu, uống giá nửa chai khỏi ngay tức tắp, mỗi lọ 0p.30.*
3) **Thuốc lị**, *bệnh lị thì lâm thứ, có đỏ, có trắng, hoặc sáng, hoặc huyết, hễ không có hiện phát ý trị, thực dễ hai ngày, thứ thuốc hay có thể trị cả chứng lị, mỗi chai 0p.30.*
4) **Bạch-đới-hoàn**, *chuyên-trị đàn bà tiểu-tiện ha huyết, bạch-đới thường lâu, mỗi chai 1p.00.*
Trong hiện tác nào cũng có thấy thuốc ai hỏi điều gì xin trả lời ngay.
Quí-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi tiền trước, và tiền cước mỗi đồng thêm 0p.20, từ 1p.00 trở lên mấy gửi hầu.
SIOU-HANG-LAM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Có bán thứ thuốc:
ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE
Thuốc này có trị cả những bệnh: đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.
CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*
Giá bán: 0$60 một lọ

Thuốc thụt
PARAT
Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.
RẤT CÔNG-HIỆU
Giá bán 1$10
Chỉ tại phòng thuốc PARAT, Paris
Có gửi bán tại Hà-nội
HIỆU BÀO-CHẾ
CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert.

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Thay huyết xám.
Trị bệnh mất máu khi người suy nhược, thần-thể mỏi mệt, gầy còm, hay ra mồ hôi, huyết sinh ra rào phải, làm cho ăn ngủ không yên, uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có tôi-dùng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.
Ấy là:
Thuốc nước bổ huyết
BAU HO 1540

ĐỒ KIM-HOÀN
BIJOUX GOLDTUBE
Đúng rồi lại bán lại 1 fr. một gam
1 fr. 75
Tiền cước: 0.60

Các ông nhận kỹ: — BAGUES BOUSSON trên này, thực là chữ nhân đăng ngữ. Có khi kẻ chữ đầu tên, hoặc thắc cả tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá 2 fr. 75. Xin quý-khách biên rõ số cái kiểu nhẫn muốn mua.
Hễm nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển tiền sau bốn tháng tôi lại trả.
Còn như cái hột nhẫn, tôi các ngài lấy mới miễn giấy bãi, khoét một cái lỗ vào đấy làm mốc. Hãi gửi một cái mandat 2 fr. 20, cần kíp
BIJOUX GOLDTUBE, Rayon E
215, Rue Saint Honoré, PARIS
tôi chuyển tận tay các ngài số nhẫn được cái nhẫn và quyển Catalogue có vẽ những đồ tặng.

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266
Bản-hiệu có bán buôn các thứ các nhãn, hàng lên nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ như the, nuyện, lĩnh, sa, sồng, sợi, nến tàu và hàng Saigon như thuốc, nến nến.
Nay mới có dự các mặt, tăng thêm, mọc đen và sắt mến rộng khổ. Không hàng nào bán buôn rộng hơn, chỉ không bán lẻ và không có mẫn gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.
Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sin gửi mauve remboursement.
Cảm ơn.
YU-WO-TSEONG
2010

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh bẩn thường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine
Giá 1$40 một hộp

ATOPHAN-CRUET
• THUỐC ATOPHAN-CRUET •
là một vị thuốc hiệu không có pha chế
mỗi hoàn 0,50 centigrammes (công tử 3 đến 6 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GẮN CỐT
THUỐC PHÁP — Trữ tại: 6, Rue de Pont-de-la-Mère, PARIS — Ở PHÁP QUỐC LẤM
Cũng có bán tại: Hanoi, Bà CHASSAGNE, Pharm.-Biologiste, 59, BOULEVARD, Phố, và các hiệu bào-chế khác.

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
滋補
J. BLANC (*dược sư hạng bào-chế*)
Ông L. BLANC (*người nối nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚午各啞每各啞沒喔鑑欸喫精
Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
51, phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2010

SẮP MỞ
Ba
PACHOD Frères & Cie LYON
2010

DẦU "CRESYL" THIỆT
vì sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình dầu hiệu
CRESYL-JEYES
ĐỂ TẨY TRỪ ĐỊNH OẠN — LÀM HẾT HỐI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM
PHÒNG NGỪA ĐỊNH OẠN Kinh-nghiệm thật, những là định giặc-trời, thần-thời, ôn-dịch, cả dịch tả vậy.
THIỆT HỮU ÍCH trong xứ thuộc địa, để dùng mà rửa rảy nhà cửa khắp đọc-địa, để tẩy trong đồng hào, giải bùn lấy cho khỏi độ quá.
KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các tại thú côn trùng và muỗi, có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đặng trọn thứ hết hôi hám mà thôi.
Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" là thiệt mà thôi. "CRESYL-JEYES"
HÃY CỨNG CỐI ĐỪNG CHỊU lấy bất nào không có nhãn hiệu, "CRESYL-JEYES"
CRESYL-JEYES, 35, Rue des Francs-Bourgeois, PARIS-4e

MUA MỘT ĐƯỢC HAI
Hiện tôi buôn thuốc lào đã lâu năm nổi tiếng nhất Bắc-kỳ. Nay lại đặt thêm ảnh thưởng để các ngài mua bánh thuốc mới ra có ảnh thưởng, thời xin mua đâu thì cứ lại đấy mà lĩnh thêm một bánh thuốc thưởng nữa, ấy là nghĩa mua một được hai.
Bấy lâu nức tiếng đâu,
Gần đi bán lẻ bán buôn xa gần.
Về chanh, Tam-kiệt, Hàn thần,
Trường-lương, Hạp-lĩnh tưởng quên, Thảo hà.
Ai mua bánh thuốc mới ra,
Có để chữ thưởng (卐) thiệt là số may!
Xin đem cái chữ thưởng này,
Mua đâu đến đấy thưởng ngay tức thì.
LÝ-SEANG-BAO
42, Rue des Paniers, (Phố Hàng Bè Hanoi
Cửa hàng bán răng-bạc, đồng đồ, nhãn-kính.

LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN · NHỰT-BÁO
(Xuất-bản mỗi ngày 2.500 tờ)
6 trương
GIÁ BÁN BÁO.
Một năm ..... 12$00
Sáu tháng 6.50
Ba tháng 3.50
Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).
Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin tức xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC
MỘT TRIỆU
hoặc 500.000, hoặc 200.000, hoặc 100.000 quan
Muốn được một số tiền ấy, cần mua một cái vé
CRÉDIT NATIONAL 1920
Lần mua sẽ thi giá 20 quan, rồi thi đóng lần, 20 [illegible] mỗi tháng 20 quan, đóng đến hết, tiền được ngày trả lại, rồi, chính vì người chủ-nhơn, kể vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ nhận tại đoàn đến một lần, thời nếu vào không người đến, mà đi được đến nhà rồi thì được số người nhiều một lần số vé cũng có tiền lợi-tức.
Vé Crédit National mỗi cái tiền sẽ có những số 1 in ter [illegible] ter Février, ter Août, ter Mai, ter Juillet, ter Juin, ter Octobre, ter Novembre mỗi tháng có số số
1 lô ..... MỘT TRIỆU
1 lô ..... 500.000 quan
2 lô ..... 200.000 quan
5 lô ..... 100.000 quan
8 lô ..... 50.000 quan
Trên rất số tiền kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan
Như vậy rất dễ càng dễ trông lắm.
BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. [illegible]